

Avtorski poudarki
V govorih

Ponedeljek

Leto III.

Ljubljana, 11. novembra 1929.

Štev 45

Mac Donald za mir in obnovo Evrope

O priliki banketa v čast novega londonskega župana je govoril po starem običaju tudi predsednik angleške vlade Mac Donald, ki je podal važne izjave o angleški vnanji politiki

London, 10. novembra. V Guildhalu se je vršil sinoči razkošen banket, ki ga je priredil novi lord major na dan svoje prispege članom vlade, diplomatkega zbora in drugim odličnim osebam. Novi lord major sir William Waterloo je poudarjal v svoji napitnici, da se prvič v zgodovini Anglije udeležuje tega banketa člani delavske vlade. V nadaljnjem delu svojega govora se je spomnil imenovanja Mac Donalda in Snowdena za častna meščana londonske City in naglasil, da je bil zakladnik kancelar deležen te časti zaradi odločnosti in spretnosti, s katerima je branil angleške interese v Haagu, dočim je ministrski predsednik s svojim obiskom v Ameriki ustvaril med obema državama atmosfero dobrega sporazumevanja, skupnega stremjenja in obnove prijateljstva, čijih posledic za obe državi in svetovni mir ni mogoče preceniti.

Predsednik tajnega mestnega sveta, lord Parmour je slavil v svoji napitnici zunanje poslanike kot pospeševalce duha za sodelovanje in izrazil nado, da se bo v prihodnjem letu tega banketa

udeležil kot gost tudi poslanik sovjetske Rusije.

Prvi lord admiraltete Alexander je izjavil, da služi večji del narodnih izdatkov v plačilo stroškov bivših vojn in kot priprava za obrambo morebitnih bodočih vojn. Anglija ne bo opustila prizadevanja, da bi z zboljšanjem mednarodnih odnosov zagotovila sporazumen dogovor glede razorožitve.

Ministrski predsednik Mac Donald, ki so ga navzoči pozdravili z živahnim odobravanjem, je imel daljši govor, v katerem je med drugim izjavil: Naš narod je med vojno in po vojni podal dovolj dokazov svoje nesebične želje, da bi pomagal Evropi na noge. Mi smo z brezmejno velikodušnostjo nosili bremena Evrope ter častno in popolnoma izpolnjevali vsako obveznost zaveznika. V sedanjem trenutku prihajajo naše čete domov. Dve tretjini sta se že vrnili, ostanek pa bo doma okoli 15. decembra.

Nato je Mac Donald govoril o ureditvi reparacij, ki je bila dosežena v Haagu in izjavil, da nihče, ki misli na Haag in razmotriva ob dočinoosti, ne more

tega storiti, ne da bi opazil, da leži nad zaključkom te konference motna senca. Ob zaključku tega ogromnega dela se je končalo javno življenje dr. Stresemanna. Govornik se je spomnil tudi francoskega zunanjega ministra Briand in slavil veliko privrženost mirovni ideji. Prijateljsko sodelovanje, je nadaljeval Mac Donald, je našlo jasen odziv v Društvu narodov, ki pridobiva na moralni avtoriteti. Vsaka nepovožna beseda Društva narodov bo močnejša in opasnejša, kakor vsako rožljanje z orožjem. Če bo enkrat tako daleč, bo nam vsem mir zagotovljen.

Mac Donald je čestital Italiji zaradi ureditve njenega starega spora z Vatikanom. Dalje je izrazil veselje, da se je državam srednje, južne in vzhodne Evrope posrečilo premostiti njihove težave. Glede Rusije je dal razumeti, da bo Anglija vztrajala na ureditvi starih dolgov. S Sovjetsko unijo pa je Anglija vzpostavila diplomatske stike, ker je Rusija odstopila od nadaljne komunistične propagande v Angliji in priznala svoje privatne dolgeve.

Slovo češkoslovaškega poslanika Jana Šebe

Danes se je diplomatski zbor poslovil od poslanika Šebe, ki se vrača v domovino — Novinarji Male antante poslaniku Šebi

Beograd, 10. nov. Dosedanji češkoslovaški poslanik na našem dvoru Jan Šeba bo v torek zapustil Beograd. Nocoj mu je v slovo priredil diplomatski zbor banket v hotelu »Excelsior«, ki so se ga udeležili vsi člani diplomatskega zbora ter naš zunanji minister dr. Voja Marinković.

Opoldne je komite Male antante priredil svečan obed na čast poslaniku Janu Šebi, ki je sodeloval zelo aktivno na konferencah držav Male antante ter mnogo pripomogel do zblizanja med njimi. Obeda so se udeležili poleg drugih zunanji minister dr. Marinković, rumunski poslanik Filodor, češkoslovaški poslanski svetnik Vokač, zastopniki tiska Male antante s predsednikom Vl.

Fabjančičem na čelu, zastopniki Presburoja, tiskovnega oddelka zunanjega ministrstva, Avale in drugi. Med obedom je poslanika Šeba pozdravil predsednik Male antante tiska g. Fabjančič, poudarjajoč njegove velike zasluge za ojačanje Male antante na vseh polih ter izražajoč nado, da bo poslanik Šeba tudi na svojem novem položaju v domovini ostal zvest sotrduknik v delu za končno zmago idej Male antante in da ne bo pozabil novinarjev ter še dalje intenzivno delati zlasti za ojačanje zvez med novinarji Male antante.

Poslanik Šeba se je iskreno zahvalil za pozdrav ter naglašal v svojem odgovoru veliko važnost tiska, predvsem tiska Male antante.

Lep sprejem hrvatskih seljakov v Kragujevcu

Dopoldne so položili hrvatski seljaki venec na grob kralja Petra Velikega — Šumadija je sprejela hrvatske seljake najpriščneje

Beograd, 10. novembra. Hrvatski kmetje iz Zagreba, ki so bili gostje Beograda, so davi ob 7. prisostvovali maši v katoliški cerkvi v Kruški ulici, ki jo je obdržal dr. Korošec ob asistenci dveh duhovnikov. Po maši so hrvatski seljaki odstopali v Šumadijo.

Njihovi delegati, ki so sklenili, da položijo venec na grob kralja Petra Osvoboditelja, so odpotovali iz Beograda ob 9. dopoldne do Topole v živahnem in veselim razpoloženju. Neprestano so si pripovedovali podrobnosti o snočnem svečanem sprejemu v dvoru. Vsi so ponosni na čast, ki jo jim je izkazal kralj s svečano avdienco. Spotoma so dohiteli na neki postaji vlak, s katerim so potovali njihovi tovariši v Kragujevac.

Nato so delegati nadaljevali avtomobilsko vožnjo do Topole, kamor so prispehli opoldne. Na grob kralja Velikega so položili prekrasno spleteno kito cvetja s planine Ivančice.

Pri tej priliki je seljak Stjepo Stapan spregovoril naslednje besede: »Prišli smo, da položimo venec na Tvoji svetli grob in da Ti zakličemo, veliki vladar: Slava Ti in

hvala! Ti si nas osvobodil, ti si nas zednil!« Nato je govoril še hrvatski seljak Stjepan Belošević.

Iz Topole so hrvatski seljaki nadaljevali pot v Kragujevac, kamor so medtem prispehli z vlakom njihovi ostali tovariši. Na postaji v Kragujevcu je bil prirejen hrvatskim seljakom izredno svečan sprejem. Hrvatske goste so pričakovali veliki župan, predsednik občine, generaliteta, oficirski zbor, zastopniki kulturnih in nacionalnih društev ter množestvo občinstvo. Predsednik Narodne odbrane v Kragujevcu dr. Mika Ilčić jim je želel na peronu postaje kratko dobrodošlico, poudarjajoč ljubezen Šumadije do bratov in sester iz hrvatskega Zagorja. Mesto je bilo okrašeno z zastavami in cvetjem. Pred zgradbo Rdečega križa sta se pozdravila godba. Tu jih je nagovoril v imenu šumadijskih kmetov seljak David Karič. Nato je bil razhod in so gosti odšli v hotele. Popoldne so se udeležili velikega narodnega slavlja, zvečer na je bil prirejen njim na čast v Sokolskem domu koncert. Jutri si bodo hrvatski seljaki odzledali Kragujevac in njegove znamenitosti.

Velike proslave v Romuniji

O priliki obletnice kmečke vlade — Pomembne izjave ministrskega predsednika in trgovinskega ministra — Pred rekonstrukcijo vlade

Bukarešta, 10. novembra. Po vsej državi so se pričele danes svečane proslave obletnice obstoja Maniueve vlade. Po vseh mestih in večjih krajih so se vršile dobro obiskane manifestacije. V Bukarešti je prisostvovalo proslavi 30.000 kmetov, ki so prispehli deloma peš iz raznih okoliških okrajev.

Na zborovanju sta govorila ministrski predsednik Maniu in trgovinski minister Madgearu. Maniu, ki je bil pozdravljen z živahnimi ovacijami, je uvodoma izjavil, da je prišel na zborovanje zato, da položi račun o enoletnem delovanju svoje vlade, tekem katerega se je Romuniji posrečilo stopiti v vrsto držav zapadne civilizacije. Nato se je zahvalil svojim sodelavcem in nacionalni narodni demokraciji za zaupanje in v podrobnem orisal delo, ki ga je tekom leta izvršila vlada. Naglasil je, da je stopila Romunija sedaj v ero legalnosti. Poudaril je popolno solidarnost, ki vlada med člani vlade in se nato v njenem imenu poklonil kroni in regentstvu z izjavo, da bo stranka, ki jo vodi bodisi dalje v opoziciji, ali na vladi

vedno isti ideali, nadaljevala svoja dela v službi naroda.

Trgovinski minister Madgearu je v svojem govoru omenjal uspehe vlade na gospodarskem polju, ki jih je dosegla s svojimi reformami za ožje sodelovanje z inozemstvom, in stabilizacijo valute, ki je popolnoma uspešna. Vlada je lahko ponosna, da je v tako kratkem času končala pot za sanacijo države. Končno je naglašal, da bo pozitivni demokratični program narodne kmetijske stranke branil državo energično in pri vsaki priliki pred vsakim protizakonitim poskusom.

Bukarešta, 10. novembra. V poučenih krogih izjavljajo, da bo še pred otvoritvijo parlamenta dne 15. novembra rekonstruirana vlada. Rekonstrukcija je potrebna zaradi uveljavljenja zakona o zmanjšanem številu ministrstev in upravne reforme. Da se uspešno izvede zadnji zakon, ki so velikega pomena, je bilo sklenjeno, da se dodelijo nekaterim dosedanjim ministrom mesta ravnateljev v novih administrativnih okrajih, dočim bi ministri važnejših resorov ostali na svojih mestih.

Kraljeva zahvala glasbenim avtorjem

Beograd, 10. novembra. Na pozdravno brzojavko, ki jo je poslalo kralju s svojimi ustanovne skupščine, je prejelo Udruženje jugoslovenskih glasbenih avtorjev naslednji odgovor:

Prijetno ginen nad toplim in rodoljubnim pozdravom, poslanim v imenu udruženja glasbenih avtorjev, mi je Nj. Vel. bla. govotilo odrediti, naj članom udruženja izrazim njegovo iskreno zahvalo. — Minister dvora Božidar Jeličić.

Danes prično poslovati banske uprave

Beograd, 10. novembra. Kakor znano, prevzamejo jutri bani vodstvo novih banskih uprav. Listi objavljajo poročila iz mnogih krajev o slovesnih sprejemih, ki so bili prirejeni tekem dneva banom.

Tako poročajo iz Novega Sada o izredno lepem sprejemu, ki je bil prirejen banu Daki Popoviću. Sprejema se je udeležila velika množica občinstva, ki je bana spremilo v sprevedu do sedeža banske uprave. Ban Daka Popović je ob tej priliki izjavil, da bo posvetil vse svoje moči za povzdigo poverjene mu banovine, predvsem pa za izboljšanje prometnih razmer.

Iz Niša poročajo, da so tamkaj priredili slovesen sprejem banu Gjorgju Nestoroviću. Pred kolodvorom se je že tekom dopoldneva zbrala velika množica občinstva z bivšim velikim županom dr. Baltičem na čelu. Bana so spremili v sprevedu med sviranjem godbe do njegovega doma.

Tudi iz Sarajeva poročajo, da so tamkaj priredili slovesen sprejem banu Velji Popoviću. Na kolodvoru se je zbrala poleg zastopnikov oblasti velika množica občinstva in ko se je opoldne pripeljal ban s vlakom, so mu priredili navdušene ovacije ter ga nato istotako spremili v sprevedu do doma.

Zagreb, 10. nov. Danes ob 11. dopoldne je izročil bivši veliki župan dr. Zoričič svoje posle banu dr. Šiloviću, ki prične z jutrišnjim dnevom uradovati.

Delo vrhovnega zakonodajnega sveta

Beograd, 10. novembra. Vrhovni zakonodajni svet je imel včeraj sejo od 15. do 19. V tretjem in četrtem dnevu je zakonodajni svet obravnaval predlog o izmenah in dopolnitvah zakona o valorizaciji bilancnih vrednosti in investicij pri društvih, ki so obvezana na javno polaganje računov, od 7. avgusta 1926, in predlog zakona o pobijanju bolezni in škoda na kulturnih rastlinah. Seji so prisostvovali kot referenti v imenu ministrstva trgovine in industrije načelnik Milorad Zebić, v imenu ministrstva prometa načelnik dr. Lujo Končar, v imenu ministrstva poljedelstva načelnik Miloš Jurić in v imenu finančnega ministrstva načelnik Boža Mijusković. Predsednik obeh zakonskih predlogov je bil končan, prihodnja seja pa bo sklicana pisмено. (AA.)

Obrtniško zborovanje v Brodu

Brod, 10. novembra. Danes so se sestali tu zastopniki obrtniških organizacij iz vse države. Razpravljali so o novem obrtnem zakonu, ki bo v kratkem prišel na dnevni red. Zborovanje se je pričelo ob 9. dopoldne v gostilnem domu.

Roparski napad na bolgarski vlak

Razbojniki napadli osebni vlak in oplenili potnike za 40.000 levov

Sofija, 10. novembra. Na progi med Berkovico in Vožimovci je včeraj popoldne oborožena razbojniška tolpa napadla potniški vlak, čim je zapustil zadnjo postajo. Razbojniki so z revolverji v rokah prisilili strojevodjo, da je ustavil vlak. Nato so oplenili potnike in odnesli 40.000 tisoč levov. V vlak je bilo tudi nekaj članov bolgarske milicne organizacije »Rodna zaščita«, ki so potovali v Sofijo. Ti so se sprva skušali

upreti razbojnikom, naker so jih razbojniki pobili na tla. Ko so opravili svoje razbojniško delo, so izginili v smeri Gonenovca. O dogodku so bile obveščene orožniške postaje v Vračah, Berkovici ter v ostalih bližnjih krajih, ki so organizirale zasledovanje za razbojniki, vendar brez uspeha. Mnogi potniki so trdili, da so med razbojniki prepoznali zloglasnega tolovaja Uzunova. (AA.)

Belgijsko odlikovanje jugoslovenskega neznane vojaka

Beograd, 10. novembra. Belgijski poslanik na našem dvoru Del Coigne bo jutri ob 11. dopoldne izročil odlikovanje Belega vojnega križa s palmami neznani vojaku, ki ga je odlikoval belgijski kralj. Odlikovanje se bo izvršilo na grobu neznane vojaka na Avali. Prisostvovali bodo svečanosti zastopnik Nj. Vel. kralja divizijski general Dragomir Stojanović, zastopnik ministrstva zunanjih zadev, več generalov ter višjih oficirjev, oboje belgijskega poslanstva in oddelek pehote z godbo. (AA.)

Incident z italijanskim atašejem

Beograd, 10. novembra. Kakor je bilo že javljeno, je v petek zvečer prišlo v nekem tukajšnjem nočnem lokalu do pretepa med italijanskim zrakoplovnim atašejem Casenom in nekim drugim gostom. O tej stvari se izvejo naslednje podrobnosti:

V beograjskem varijetetu »Palace« so sodelovali v neki loži člani italijanskega poslanstva, v sosedni loži pa neki beograjski mladi ljudje, med njimi trgovec Radojlović. Kakor se zdi, sta bili obe družbi vinjeni, pa so pričele padati žalitve z obeh strani. Italijanski zrakoplovni ataše se je čutil užaljenega in je dal Radojloviću zaščitno. Radojlović je vrnil napad z udarcem s pestjo po obrazu tako, da je italijanski ataše dobil podplutbo na očesu. Italijanski poslanik na našem dvoru Galli je prijavil ta slučaj zunanjemu ministru ter je bilo dano italijanskemu zrakoplovnemu atašju primerno zaščeno. Varijete je policija zaprla, trgovca Radojlovića pa je bil aretirani.

Izborna letina tobaka

Sarajevo, 10. nov. Po vesteh iz Hercegovine je letošnji pridelek tobaka prvovrsten. Hercegovina nam dala letos 5 in pol milijona kilogramov najboljšega tobaka, za katerega bodo seljaki prejeli po približnem računu okoli 135 milijonov dinarjev.

Krst civilnega letala v Zagrebu

Zagreb, 10. nov. Danes je bilo na letovišču v Borongaju krščenje civilnega letala, ki mu je bila kumica soproga zagrebskega župana Jelena Skrlj. Cerkovni obred je izvršil kanonik Janko Barle. Letalo je bilo kršćeno na ime »Dalmacija«. Po obredu je lastnik letala Krslović sedel vanj ter podelil seboj kot prvo potnico kumico go. Skrljevo, ki je ob tej priliki prvič letela v življenju. Ko je letalo zopet pristalo, so Krsloviću čestitali zagrebski mestni župan, general Daskalović, zastopniki društva rezervnih letalcev in drugi povabljeni.

Poljski poslanik v Šumadiji

Kragujevac, 10. novembra. Semkaj je došel poljski poslanik Babinski v spremstvu poljskega vojneke atašaja in višjih uradnikov poljskega poslanstva. Prišel je, da bližje spozna razmere v naši državi, zlasti pa v srbskih krajih. Udeležil se je tudi predavanja, ki ga je imel o Poljski dr. Dušan Stefanović. Poslaniku je meščanstvo priredilo prirčen sprejem na kolodvoru, odkoder ga je spremilo v sprevedu z godbo na čelu v mesto med velikimi ovacijami Poljski. Poslanik Babinski ostane v Kragujevcu dva dni, naker bo odpotoval dalje po Šumadiji.

General Dragoljub Savčić umrl

Beograd, 10. nov. Danes je umrl general Dragoljub Savčić, komandant dunavske divizije. Pokojnik je bil do nedavna načelnik glavnega štaba. Njegov pogreb bo jutri ob 11. dopoldne.

Žrtvama vojne

Beograd, 10. nov. Na inicijativo Rdečega križa in Narodne ženske zveze je bila danes prirejena v tukajšnji univerzi spominska svečanost žrtvam vojne. Obredom v spomin žrtvam, ki so jih izvršili pravoslavni, katoliški in muslimanski svečeniki ter židovski višji rabin, je prisostvovala velika množica občinstva.

Nova italijanska vojna ladja

Susak, 10. nov. Danes je bil v reški ladjedelnici spušen v morje nov italijanski rasilac »Antoni Piscesio«.

Smernice turške vnanje politike

Mirovna stremjenja turške vlade — Notranja reorganizacija države

Angora, 10. nov. Anatolska agencija poroča: Včeraj je imel v parlamentu predsednik vlade Izmed paša velik govor o zunanji in notranji politiki. Med drugim je izjavil:

Odnosaji s Sovjetsko unijo so z ozirom na obojestransko popuščanje in medsebojno spoštovanje stari in prijateljski. Odnosaji s Francijo so prišli končno v normalen tok in se razvijajo brez motenj. Obisk mornarice Velike Britanije v turških vodah, posebno v Carigradu, je nov dokaz prijateljstva. Pogajanja z Grčijo so bila prekinjena zaradi razlik v naziranjih, vendar se turška vlada nada, da bodo ta pogajanja ponovno normalno vzpostavljena, zlasti ker je videti, da želi grška vlada dobre stike med obema narodoma. Z Bolgarijo vežejo Turčijo najlepši spo-

mini in ta prijateljska čuvstva se čedalje bolj razvijajo. Turčija želi videti zadovoljno Bolgarijo. Prijateljstvo z Madžarsko je staro. V podobnih prijateljskih stikih je Turčija tudi z ostalimi državami.

V notranji politiki želi vlada vzpostaviti povsod red in mir, kakor v zunanji politiki. Vlada si je prizadevala, da pospeši razvoj naroda in države v vsakem pogledu. Zato je uredila razne zunanje odnose, da bi se mogla tembolj posvetiti notranjim in gospodarskim vprašanjem in izvesti notranje politične načrte. Zgradila je več sto km železnice in tudi uprava se je znatno poboljšala. V gospodarskem pogledu je zaznamovati velik napredek. Parlament je izrekel vladi zaupnico z 246 glasovi. (AA.)

Velike železniške nesreče v Nemčiji

Več ljudi mrtvih in ranjenih — Samomor strojevodje ki je zakrivil nesrečo

Dessau, 10. novembra. Na tukajšnjem kolodvoru je skočil iz tira vlak, ki vozi iz Magdeburga v Lipsko. Dva potnika in kurjač so bili ubiti, 6 oseb je bilo več ali manj teško ranjenih. Strojvodja, ki je očividno kriv nesreče, se je kmalu po nesreči obesil. Njegovo truplo so našli malo pozneje v praznem železniškem vagonu. Vzroka nesreče do sedaj še ni bilo mogoče ugotoviti, ker so bile kretnice postavljene pravilno. Verjetno je, da je strojvodja vozil s pre-

veliko hitrostjo. Neki deklici sta bili pri nesreči odtrgani obe nogi, drugemu potniku je zmečkalo nogo.

Altona, 10. novembra. Stroj, ki je privozil iz Hamburga, je zavozil v skupno delavcev, ki so bili zaposleni na progi z izmenjavo tračnic. Dva delavca sta bila ubita na mestu, 8 pa teško ranjenih, izmed katerih sta že dva umrla med prevozom v bolnico, tako da se je število smrtnih žrtv zvišalo na 4.

ČSR za mir

Praga, 10. novembra. Danes dopoldne se je vršilo tukaj manifestacijsko zborovanje društva za mir in sorodnih kulturnih organizacij, ki je dalo na dan 11. obletnice konca svetovne vojne izraza želji velikega števila prebivalcev češkoslovaške države, da se vzpostavi popolni mir, da se odstranijo pogoji in s tem tudi možnosti novih vojn in se združijo narodi in sporazumne delu na kulturnem, gospodarskem in političnem polju. Zborovanje je sprejelo resolucijo, ki zahteva kot pogoj tehnične razorožitve tudi moralno razorožitev.

Ugoden gospodarski položaj Poljske

Vrčava, 10. novembra. Na seji finančnega sveta je poročal finančni minister Matuszewski o sedanjem gospodarskem položaju Poljske, pri čemer je poudarjal, da se je Poljska bolj kot vsaka druga evropska država navadila na to, da računa na svoje lastne sile. Zadnji meseci so dokazali, kako odporno je poljsko gospodarstvo. Minister je končno ugotovil, da je Poljska izšla zmagovito iz splošne krize, ki je najbrže končana.

Občinske volitve na Nizjem Avstrijskem

Dunaj, 10. novembra. Danes so se vršile na Nizjem Avstrijskem občinske volitve. Po do sedaj znanih rezultatih se ni moglo napraviti jasne slike o bodoči sestavi občinskih svetov. Verjetno pa je, da se razmerje glasov socialnih demokratov in meščanskih strank ne bo mnogo spremenilo od razmerja pri zadnjih volitvah v letu 1927. Socialni demokrati so imeli sedaj v nekaterih občinah izgube, ki pa so jih poravnali s pridobitvami v občinah, kjer so sedaj prvič kandidirali. Med drugim bodo socialni demokrati izgubili mesto župana v Mödlingu, kjer so izgubili tudi tri mandate, dalje v Maurerju, Gmündu, Reichenau, Alsdorfu in Steinu. V Stockerau so dobili socialni demokrati samo 135 glasov več kot meščanske stranke, dočim so jih imeli leta 1927. 1000 več. V Korneuburgu je dobila lista meščanskih strank 2933, socialni demokrati pa 2166 glasov. Končnovoljavni rezultat občinskih volitev bo najbrže znan šele jutri popoldne.

Stabilnost nove francoske vlade

Pariz, 10. novembra. »Matin« smatra, da Tardieujev kabinet lahko računa na večino parlamenta, ki ga bo dolgo podpirala. Po priznanju kartelističnih glasil je levica izgubila parlamentarno bitko, vendar smatra list, da si je s tem levica zaslužila zmagajo pri parlamentarnih volitvah leta 1932. »Matin« smatra, da bo Tardieu na vladi, dokler ne izvede svojega programa. (AA).

Odnosaji med Londonom in Moskvo

Moskva, 10. novembra. Norveški poslanik v Moskvi Urbye je izročil namestniku ljudskega komisarija za zunanje zadeve obvestilo svoje vlade glede sklene angleškega parlamenta, da bi se zopet obnovili diplomatski odnosaji med Anglijo in Rusijo. Obvestilo zatruje, da se bo angleška vlada nemudoma obrnila na sovjetsko, da prejme pristaneke za bodočega angleškega poslanika v Moskvi.

Karahan v Angori

Angora, 10. novembra. Ljudski komisar za zunanje zadeve Karahan bo za prihodnje dni prisel semkaj, da poseti predsednika Kemala pašo. Karahan bo gost turške republike. Z navzočnostjo Karahana v turški prestolnici, so zvezana vsakovrstna politična domnevanja turških političnih krogov.

Francosko odlikovanje predsednika poljske republike in dr. Einsteina

Pariz, 10. novembra. Proforsorski svet pariškega vseučilišča je na svoji večerajnji seji podelil diplomu doktorata honoris causa petim inozemcem, med katerimi sta tudi predsednik poljske republike Moscicki in sloveči nemški učenjak dr. Einstein. (AA)

»Stari tigr« na avtomobilskem izletu

Pariz, 10. novembra. Bivši predsednik francoske vlade Clemenceau je napravil avtomobilski izlet. Po povratku je sam izstopil iz avtomobila ter odšel brez tuje pomoči v svoje stanovanje. Novinarjem je Clemenceau izjavil, da mu je izlet prav dobro delal. (AA).

Sprava med Kvirinalom in Vatikanom

Rim, 10. novembra. Kraljevski par bo uradno obiskal papeža dne 5. decembra t. l. (AA).

Ženska volilna pravica v Grčiji

Atene, 10. novembra. Notranji minister je izdelal zakon, ki bo dal tudi ženskam pri občinskih volitvah volilno pravico.

Poplava na Sardiniji

Rim, 10. novembra. Po poročilih iz Cagliarija na Sardiniji je tamkaj divjala škrova nevihta in povzročila ogromno škodo. Reke so prestopile brezove ter poplavlje rodovitna polja. (AA).

Nemci proučujejo italijanski fašizem

Pariz, 10. novembra. Agencija Havas poroča iz Rima: Generalni tajnik fašistične stranke Turatti je sprejel delegacijo nemškega Stahlielma, ki je prišla v Italijo, da prouči fašistično organizacijo. (AA).

Aretacija zvodnice in njene 13 letne žrtve

Osijek, 10. novembra. Pred nekoliko dnevi je bilo prijavljeno na policijo, da je izginila 13letna Kata Malešević. Policija je sumila, da je prišla v roke trgovcev z belimi sužnjami in je zares izsledila bivališče dekleta v neki kavarni v Mitrovici, kamor je odšla kot pečka, imela pa je povsem drug posej. V zvezi s tem je bila aretirana tudi njena zvodnica Osječanka Katica Bartić, ki je izmamila deklo v Mitrovico.

Maribor na Martinovo nedeljo

Pozdravlja — občuduje — piše — in ni nesreč

Maribor, 10. nov.

Maribor je kot obmejno mesto vedno zelo častno rešilo nalogo sprejemanja svojih gostov. Čehi, Poljaki, Avstrijci in Nemci so bili pri prihodu in odhodu iz naše države vedno deležni pravega slovenskega gostoljublja. Toda tako iskrenega prisrčnega in strogo domačega sprejema, kakor je bil prirejen koroškim rojakom pevcem, ki so došli, da nam pokažejo narodni vzgojni pomen koroške slovenske pesmi, gotovo še ni bil nihče deležen. Prostrani peron glavnega kolodvora je bil nabito poln občinstva, ki je ob prihodu vlaka ob pol 12. sprejelo koroške pevce z velikimi ovacijami. In ko so končno izstopili s svojimi trofejami s turnee po Sloveniji, ploskanja ni bilo ne konca ne kraja. Med sviranjem godbe »Drave« so se zvesti sinovi slovenskih koroških mater, obdani krog in krog od množestevine množice, v trenutku znašli, kakor v svojih ožjih slovenskih družinah na Koroškem. Postajenačelnik g. Joško Mohorko jim je izrekel kratko dobrodošlico in bratski pozdrav v imenu vseh mariborskih narodnih društev in slovenskega občinstva, pevski zbor Glasbene Matice pa je zapel nato mogočno »Domovina — mili kralj«. Zamišljeni in presunjeni so poslušali bratje iz Koroške pesem in živahno vzvikali. Takoi nato se je razvila velika povorka skozi mesto z godbo na čelu in je občinstvo spremilo koroške brate do Mariborskega dvora, kjer jim je bil prirejen obed. Zvečer se je vršil dobro obiskan koncert v uniojski dvorani, kjer so bili koroški bratje ponovno deležni viharnih ovacij. Po koncertu se je vršil družabni večer v mali dvorani Zdravne gospodarske banke, kjer se je prav kmalu razvila neprisljuna in nadvse bratska domača zabava.

Popoldne se je vršil ob izredno lepi udeležbi žalni sprejod za pokojnim pisarniškim ravnateljem Okrožnega sodišča v Mariboru koroškim rojakom Josipom Kraševcem, čigar nepričakovana smrt je globoko pretresla vse številne njegove prijatelje in znance. Pokojnika so spremili na njegovi

zadnji poti med drugimi tudi predsednik okrožnega sodišča dr. Žihar, prvi državni pravdnik dr. Jančič s sodniki in osebam okrožnega in okrajnega sodišča, številni primorski in koroški rojaki ter veliko pokojnikovih prijateljev. Ob odprtem grobu se je poslovil od agilnega narodnega in društvenega delavca predsednik podružnice Jugoslov. Matice ravnatelj g. Stanko Detela, spominjajoč se zlasti njegovega nesebičnega in požrtvovalnega delovanja v prid Jugoslov. Matice. Mrak je že legal na zemljo, ko se je zaprl pod vnožjem Pohorja nov grob, v katerem je našel svoje zadnje, majhno zavetje v svobodni Jugoslaviji zvesti sin svoje matere in svoje domovine.

Castilci Sv. Martina, so jesensko čemerno nedeljo praznovali kljub slabemu vremenu prav po martinovski. Pitno mlado vino je zvalo v vinske hrame vse polno čestilcev božje kapljice, da vzamejo slovo od mošta, ki ga prekrsti papež Martin v vino, vendar pa se je končala Martinova nedelja brez nezdov in incidentov.

Mnogo občinstva so privabile na Tezno tudi letalske akrobatske produkcije češkega pilota Kellnerja, ki je proizvajal deloma na trapezu deloma na krilih stoječ tako vratomne vaje, da je gledalcom kar zastajala kri. Ovacij ni hotelo biti konca ne kraja. Promet na letališče na Tezno so oskrbovali številni avtobusi in privatni avtomobili. Red je bil ves čas vzoren in nesreče ni bilo nobene.

Na policiji niso imeli nič kaj prida poslov. Aretiran je bil neki pretepač in prijav je bilo vloženih 28. Med njimi so zastopane prometne nerednosti v dvanajstih primerih, povečini kolesarji brez luči. Na Aleksandrovi cesti je neki malopridne odpeljal Nikolaju Jevnišku izpred Emeršičeve gostilne novo kolo znamke »Negger« vredno 1200 Din.

Družace sploh je mariborska martinova nedelja potekala v miru božjem in martinovskim razpoloženju. Martini, Tineti in Davorini so že zgodaj zvečer na veselje krčmarjev začeli z godovanjem.

Vlomilska nadloga v okolici Tržiča

Ponovni vlomj v Podnartu in na Retnjem

Tržič, 10. novembra.

Časopisje je te dni poročalo, da so svetrovci poizkusili svojo srečo pri Pozačniku v Podnartu. Pobrežki orožniki pa so bili dolgoročnejšem kmalu za petami in so enega izmed zlikovcev prileli že na kolodvoru v Podnartu. Bil je namreč tak predrzen, da se je kar oblekel v ukradeni suknjič, kar za se seveda izdalo. No, vsa je prav, toda taka predrznost je obu že res preveč.

Posebno priljubljena »postojanka« tržičskih dolgoročnejšev pa je gostilna Franca Zaplotnika na Retnjem. Ni dolgo tega, kar so jo posetili vlomilci in se dobro založili. Že naslednje noči po vltomu pri Pozačniku pa so se zlikovci zopet ustavili pri Zaplotniku. Izpučen po gotovih vltomih, je g. Zaplotnik priklenil na dvorišče dva huda psa, ki ne pustita nikogar na dvorišče. Toda vltomilci, ki so jim lokalne razmere ovidno zelo dobro znane, so to vedeli. Zato so se tokrat lotili svojega temnega posla s cestne strani. Narezali so veliko okensko šipo. Ker pa se steklo ni takoj udalo, so vltomilci okno z gnojnimi kovačem. V gostilni so si dolgoročnejši privoščili vseh zbranih dobrot od najboljšega vina in žrnja pa do okusnih krač in klobas. Ko so se tako okrepčali, so hoteli nadaljevati

svoj »pohode«. Toda g. Zaplotnik je bil že po prvih vltomih tako previden, da je na vsa vrata montiral Wertheimskie ključavnice, ki niso kar si bodi. Noben vetrič ji ne odpre. To je vltomilce srovailo kapalk v nemalo zadrego. Preveč ropota ni kazalo delati. Zato so morali končno oditi precej praznih rok.

Vltom je bil izvršen na enak način kakor pri Pozačniku. Zato se sklene, da so bito na delu isti vltomilci. Orožniki so zasledovali vltomilce proti Krži. Zlikovci so se pravčasno odnesli pte in jih doslej še niso mogli prileti. Naši izkušeni orožniki pa jim bodo gotovo prav kmalu za petami.

Sedanji čas je za vltomilske pustolovščine najbolj ugoden. Dela ni več toliko, letla tudi ne primanjkuje, snega še ni, da bi se poznali sledovi, ki jih sedanje deževno vreme sroti zabriše, kar vltomilec zelo olajša bojazen pred odkritjem. Dokler vltomilska tolna, ki »gospodari« okrog Tržiča, ne bo pod ključem, nai bo prebivalstvo vsekakor previdno in se primerno zavaruje pred takimi poseti. Bodisi z dobriimi ključavnicami, bodisi s pomočjo dobrih posvčevajev, ki pa moralo biti sveda namerščeni tako, da lahko »kontrolirojo« vso hišo.

Požar in nesreče na Polzeli

Polzela, 10. novembra.

V petek, dne 8. t. m. zvečer se je zopet oglasil »rdeči« petelin na Polzeli. Pogorel je velik marof posestnika Tomaža Koka na Zgornjem Podvinu. Preden so ljudje opazili ogenj, je bilo že vse poslonje v plamenih. Z največjim naporom se je posrečilo, da so rešili živino in gospodarsko orodje, ki je bilo spravljeno v prtiliču. Kar pa je bilo pod streho, je vse postalo žrtve plamenov. Zgorelo je vse seno in otava, slamozrenica, mlafitnica in razni drugi poljski pridelki, tako da trpi posestnik veliko škodo, ki je le deloma krita z zavarovalnino. Kašta, ki je bila napolnjena z letošnjim pridelkom žita, je docela pogorela, tako da niso rešili niti zrna.

Domači in sosedni gasilci so bili sicer takoj na mestu, vendar na niso mogli veliko pomagati. Na eni strani je primanjlovalo vode, drugič pa je bilo gašenje zelo otežkočeno, ker je stal marof na hrbičku in je bilo treba vodne cevi speljati navzgor. Zaradi hudega pritiska le mnoge cevi popokalo, tako da so se morali v glavnem omejiti z rozi na reševanje blaga. Pokazalo pa se je, da bi morala biti gasilna društva v takih primerih bolj složna.

Ni dosti manjkalo, da se ni istega dne zgodila tudi avtobusu, ki vozi na proci Celje — Mozirje, v bližini Polzele velika nesreča. Avtobus je bil kakor navadno skoraj popolnoma zaseden. Na ovinku le dajal sofer znamenite nekemu vozniku, ki je pripeljal nasproti, nai se izogne. Voznik se za avtobus ni zmenil in je mirno vozil po sredi ceste dalje, tako da se mu je moral izogniti težki avtobus. Sofer je k sreči vozil počasneje ter je v zadnjem hipu krenil na desno, pri čemer je zavozil na kup gramoza, ki je bil obraviljen za nasutje ceste. Mahoma je visel avtobus docela poševno, tako da je obstojala velika nevarnost, da se prevrne. Le previdnosti soferja, ki je takoi ustavil, je pripisovati, da se ni zgodila zaradi trmozavosti voznika težja nesreča. Bilo bi prav, da bi se kaznovalo ne samo neprevidne soferje, marveč prav tako tudi neprevidne in trmozavne voznike, ki ne upoštevajo cestnih predpisov.

Na Gori delajo je zaposlenih mnogo Bošnjakov, ki delajo v tamošnjih gozdovih drva. Pred par dnevi so se pred nalivom zatekli pod debelo bukev in čakali, da se zvedri. Nenadoma pa je udarila v bukev strela. Stiri drvarje je strela omamila, tako da so se onesvestili. Trije so se kmalu zopet zavedli, četrti pa je dobil težje opekline in so ga morali prepeljati v bolnico.

„Znamenit“ pustolovec pod ključem

Novi Sad, 10. nov. V vlaku med Sremskim Karlovcem in Novim Sadom so večeraj aretirali znanega tatu in pustolovca Zivojina Gladica. Orožniki so ga aretirali, ker so videli na njem suknjo Dobrosova Jevdjeviča, kateremu je bila dan prej ukradena v neki kavarni v Novem Sadu. Na zažudenje so našli pod to suknjo še drugo ukradeno zimsko suknjo. Aktivka, ki so jo našli pri njem, pa je bila slična oni, ki je bila ukradena županjskemu fiziku sremeke oblasti. Register grehov Gladica je precej velik. Znan je policiji v Novem Sadu, Beogradu, Subotici, Bečkereku in Pančevu. Najbolj zanimivo pa je, da ga je 1906 najel v Budimpešti znani pustolovec Strasnov, a ga je odpeljal, čim ga je opazil, h krojaču, naročil zase huzarsko uniformo, za Gladica pa lakajsko. Gladic se zelo dobro spominja, kako je v Zagrebu od mnoge visoke gospode prejel po 20, 50 in 100 kron napitnine samo zato, da je napovedal njihov posej ministrskemu svetniku pl. Bergenerju, za katerega se je Strasnov izdajal.

Ženske v službi zločincev

Na našem jugu je postalo že običajno, da se zločinci poslužujejo žensk kot posebno uspešnih pomočnic. Vsi, do sedaj zaloteni hajduki so imeli razne posestnice za svoje najbolj zanesljive pomočnice, ki so jih sprejemale v skrivališče in na hrano. V zadnjih časih so bili tudi primeri, da so se pomočnice raznih hajdukov preoblekle v moško obleko, ter vršile volumstvo za svoje prijatelje.

Tako so sedaj v Kruševcu prišli 17-letno Mileno Topličić, ki je služila nevarni vltomilski tolni. Milada in lepa Milena se je na prikrovarjanje nekoga Ljubomira Janoševića preoblekla v moškega ter stopila v službo valenca pri nekem trgovcu. Ni preteklo niti teden dni, ko sta bila izvršena v isti ulici, kjer je službovala v moškega preoblečena Milena, dva silno drzna vltoma: nabrelj v nekem denarnem zavodu, potem pa v trgovino, sosedno oni, kjer je službovala Milena. Policija je tedaj že sumila, da vrši te zločine Ljubomir, nai na moka urotoviti, kdo mu je pomagala. Ljubomir je bil tedaj že davno kot hajduk v gozdu in, ker je pri hajdukih že običajno, da imajo svoje raznovrstne pomočnice, je ostala cela preiskava na mrtvi točki.

Končno pa sta se hajduk Ljubomir in psevdno trgovski valence Milena skregata in tako je prišla cela stvar na dan. Zadnji vltom, ki ga je izvršil hajduk s pomočjo Milene, se je izvršil te dni in to zopet neke v bližini, kjer je službovala Milena. Ko se je stvar razkrila, je bil najbolj začuden Milenin gazda, ki se je zaklel na vse svoje svetlinde, da v dolгих letih svojega poslovanja se ni imel tako sretnega in prikupnega valenca.

Drzna goljufija s ponarejenimi tisočaki

Belovar, 10. nov. Predvečerašnjim je bila izvršena na tukašnjem »jmu neobičajna aleparija. Neki Stevo Vinjevič je kupil od seljaka Josipa Brkljasa par volov za 28.000 Din. Ko je izplačal to veoto v tisočakah, se je na enkrat napravil, kakor da mu je postalo slabo in da ne more zato odgnati volov domov. Dejal je, da je pripravljen prodati vole tudi ceneje, kakor jih je kupil, samo da bi prišel lažje domov. In res takoj prvi kupec Svetozar Savič je odkupil vole za 26.700 Din. Vinjevič je nato izginil s seljma. Seljak Brkljas, ki je prodal vole za 28.000 Din, pa je kmalu ugotovil, da je prejel 28 tisočakov, vse ponarejene. Zadeva je bila prijavljena policiji in orožništvu, vendar pa aleparija, ki je gotovo nastopal pod izmišljenim imenom, doslej še niso izsledili. Savičja se vole odvzeli in tako nima ne denarja ne volov.

Skupščina nemških državljanov

Zagreb, 10. nov. Danes je imelo nemško podporno društvo v Zagrebu »Reichdeutscherhilfsverein« svojo izredno glavno skupščino. Člani tega društva so Nemci, ki žive v Jugoslaviji. Namen društva je gmočno podpirati svoje člane v slučaju potrebe. Na predlog nemškega konzula dr. Freunda je bil izvoljen nov odbor z inženjerjem Thanerjem na čelu. Na zborovanju so bila odobrena društvena pravila. Prostor društva so v Trgovskem domu na Jelačićevem trgu.

Vremenska napoved

Beograd, 10. novembra. Vremenska napoved za 11. november: 1.) za vse kraje, izvzemiš gornje in spodje primorje: večinom oblačno, le sem in tja nekoliko vedro, temperatura se ne bo veliko izpremenila; 2.) v vsem gornjem in spodnjem primorju: večinom oblačno z delnimi padavinami; 3.) za Beograd in Novi Sad: večinom oblačno, temperatura se bo gibala med 6 in 14 stop. Solnce vzide ob 16.19 in zaide ob 16.14. AA.

Posledice sirovega sporta

Zagreb, 10. nov. Na neki današnji nogometni tekmi je 26letnega zidarskega pomočnika Danijela Canjugo udaril drugi igrač s tako silo v levo nogo, da mu jo je zlomil. Rešilno društvo ga je z igrišča odpeljalo v bolnišnico.

Akademiki!

Danes ob 1/18. uri na univerzo!

Na dan štedljivosti

31. oktober nai bi bil po vsem svetu posvečen propagandi za varčnost. Ker se je stvar v Beogradu malce zavlekla, bodo naše šole stoprav sedaj obhaiale ta dan. Evo prizora, ki vam razodeva hranljivost francoske gospodinjice.

Sredi zime prideš na poset, dustiš iz podobnosti svoj plašč ali kožuho v prednji sobi in sluza te odvde v nezakurjen salon. Gospodinja ti pride plaho naproti iz čumnete, kjer ima zrak 18 stopinj C.

Kako! Ali še niso zanetili! Sai sem vendar ukazala! glasno hlini presenečenje in se obrne k zvoncu, kakor bi hotela pozvoniti.

»Prosím vas, ne delajte si skrbj radi mene,« modolede posetnica: »mudi se mi, komaj utegnem, da vam v roko sežem.«

»Ali res, mudi se vam? Kakšna škoda! tako bi me veselilo kramlirati z vami.«

Na vsak način dam zakuriti.«

»Ni potreba, me ne zebe. pri vas le toplejšo ko zunal.«

»Se vam zdi?... Torej, če vam ni mraz... ogenj je tako in tako nezdrav.«

»Kaj bi mi to pravili, pri nas se kar kuhamo. Taka sem že kakor pečeno jabolko, vsa sem zrubana.«

»Bežite no, mladikavi ste ko roža.«

Pomenek se sluče nekaj minut naprej, toda gospodinja lame nalahna tresti, obiskovalka pa dvakrat ali trikrat neprilčno kihne med razgovorom.

»Zakaj ste le preprečili, da nisem dala napraviti ognja, trične vnovič gospodinjici.«

To je čisto podobno slovesu. Vsaj vi si tolačite stvar na ta način. Vstanete, rekoč: »Saj se ni izplačalo, vidite, zapustiti vas moram.«

Nahodni in zlovolini se poslovite, dočim se gre naša prijateljica v sobo gret, vsa čemerna zbog posetca, ki jo je zasačil na samem dejanju pretrane štedljivosti. (Gratacap - Mager: La Conversation méthodique).

Ljubljanska opera

V torek se poje ljubezniva opera »Svan-da dudak« z g. Jankom v naslovni partiji. V sredo se vprizori klasična opereta Jón. Straussa ml., imenovaneza »Krali valčkov«, melodiozna »Benška noč«. Delo se odlikuje po lepih in privlačnih melodijah, burni instrumentaciji ter čestri vsebini. Sodelujejo ga. Poličeva, ga. Balatkova, gr. Drenovec, Gostič, Peček, Povhe, Simončič, Rus i. dr. Dirigent g. Nefat, režiser g. Povhe, plesje je našdirat g. Golovin. inscenacija po načrtu g. prof. Vavpotiča. V petek se poje »Goreniski slavček«. Dirigent g. ravnatelj Polič, režiser g. prot. Šest.

V soboto je predvidena »Valkira«, opera nemškega muz. velikana Wagnerja. Dirizirja rav. Polič, režira g. Krivecki. Nastopajo naše prve operne moči.

Profesor O. Šest

govori drevi o sigurnem, uglašenem nastopu doma in v družbi v dvorani Delavske zbornice ob pol 19. uri na Miklošičevi cesti, pritižlje. Vabljeni ste vsi, vstop prost, pri spevek za kurjavo Din 3. T. K. D. Atena.

Smrtna kosa

V Ljubljani je ugrabila smrt g. Adolfa Sadarja, ravnatelja državnega vgajališča v poklju, znanega človekoljuba in neumorne ga delavca, ter gosp. Jeipa Vimpolščaka, uslužbenca hranilnice. Prvi blagopokojnik bo položen k večnemu počitku danes ob 15.30, drugi jutri ob 14. na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojnikoma blag spomin, žalostnim iskreno sožalje.

Na čem boleha sodobni človek?

V št. 43. »Ponedeljka« smo razpisali deset nagrad v obliki nove, lepe in dobre slovenske knjiže za najboljša odgovore na vprašanje »Na čem boleha sodobni človek?« Prejeli smo mnogo odgovorov, ki jih, žal, ne moremo priobčiti vseh, ker so mnogi razumeli vprašanje napačno.

Nagrade, kolikor niso bili odgovori anonimni, smo že razposlali. V naslednjem probčujemo par najzastilnejših odgovorov.

»Na pomamikanju lastne energije.«

»Sodobni človek hlata za zunanjo srečo, ne zavedajoč se, da prava notranja sreča spi v njem samem.«

»Na samovolji in nezaupanju v svojega bližnjega.«

»Na trmi in samoljublju.«

»Na pomamikanju časa za delo.«

»Na pohlepu za imetjem.«

»Sodobni človek boleha na neumljivem hrepnenju po uživanju.«

Živimo v takozvani »moderini« dobi, čije bistvenost je razvrat vsega starega — »moderno« je novo. V tem »novem« pa ni mnogo dobrega in sodoben človek je moderen.

On je razkrojen, neuravnovešen (moderni), lahkomisljen je, vendar je uncokrat iskateji, ker v njem se razvijajo misli in hotenja nove dobe, ki še ne more jasno izraziti.

Človek je v vseh dobah čakal na odrešenje! tudi mi hrepnimo za njim, za nečim skrivnostnim, kar bi nas povzdignilo k boljšemu, čeravno ni v nas razbistren pojem, kaj je tisto »boljše«. Da, razkrojeni smo!

Domišljujemo si, da smo veliki — kaže-mo, sklicujemo se na svojo civilizacijo ter upamo, da nas ona odreši, ker se ne zavedamo, da je baš ona vzrok našega hrepnenja za odrešenjem — Seveda se da temu ukovarjati s tem: Vse materialno in duševne dobrine nam je dala civilizacija. Res, mnogo nam je dala, a laiko bi nam še več, ne da bi nam bila vzela — kar nam je — — — Samo spomnimo se: civilizacija 20. stoletia in — svetovna vojna; 20. stoletje je doba največjih in najstrašnejših revolucij, najbolj zverskega klanja vseh časov, mi pa se bhamo s svojo civilizacijo — — — Naša doba išče predvsem stroje, s katerim hoče ustvariti raj na zemlji, mi smo pa tega raja isti. Stroji nai nam nadomeste slabe mišice ter naj prevzamejo nase vse delo, ker nam postaja skoraj tako nečastno, kot je to bilo v starem veku . . . Ne zavedamo se, da se človek cenijo po svojem delu. Civilizacija nas je pomehkužila, zato se nam tudi dozdeva, da je dandanašnja življenska borba ostrejša kot je bila včas; silimo vedno nekam naprej za lažjim kruhom, ker, kakor rečeno, sramujemo in bojimo se dela.

Ostuda in nujna borba za obstanek, brezobzirna na levo in desno, je naše življenje, ker so ljudska življenja vedno bolj cenejša in kruh dražji. Zato nam postaja vse dobro bolj in bolj tuje. Kruh nam je prvo, potem šele pride človek in njegovo dostojanstvo; klic za telesnim kruhom je glasnejši kot za duševnim — življenje je zapisalo v nas, da je kruh svetelše ime kot pravica, lepota, ljubezen, dobrota. Vendar mnogokrat silno zahrepenimo za boljšim, čeravno ne vemo kaj je tisto »boljše«. . . . Morda je to hrepnenje po lepoti, ljubezni, dobroti . . .

Da, takšni smo . . . slabotni, mehkužni, sebični, brutalni in se izgovarjamo: Takšno je naše življenje! Kar nam da krvi, jo

Državno prvenstvo v rokoborbi

Po izredno zanimivih borbah so si priborili prvenstvo v bantam - teži Toth (Radnički Kl. — Senta), v peresno-lahki kategoriji Vojvodić, v lahki kategoriji Grujić, v srednji B teži Janeš in v teški kategoriji Pašković (vsi štirje Herkules — Zagreb), dočim je v srednji A teži prvenstvo še sporno — Slovan — jesenski prvak II. ljubljanskega razreda — Zanimive prijateljske tekme po Sloveniji — Jesenski motociklistični »lov na lisico«

Ljubljana, 10. novembra.

Včeraj in danes smo prvič doživeli borbo za državno prvenstvo v rokoborbi. Velika dvorana Uniona, ki je za te vrste prireditve jako pripravana, je bila že pred pričetkom skoro napolnjena. Videlo se je, da je ta panoga sporta jako priljubljena, kljub temu, da je v Ljubljani šele v povojih. Maksimalno, ki je doslej opazoval profesionalne rokoborce v raznih cirkusih, je bil malce razočaran, ker ni videl onih običajnih učinkovitih prijemov, ki so namenjeni le za oko gledalca-lajka, so pa v resnici že naprej dogovorjeni. Vrednost amaterske rokoborbe je ravno v tem, da je borba v resnici realna in da se le redko posreči efektne prijeme; kajti v prvenstvenih tekmovaljih prinese za majhen riziko radi pazljivosti nasprotnika skoro sigurno neuspeh. Kljub pazljivosti pa so nekateri pari mnogo tvegali; vrstili so se krasni momenti, ki so bili za nasprotnika zavijetel svojega tekmeča v močnem loku in je ta v hipu padel v »most« ter se z uspešno »pirueto« rešil v zadnjem trenutku. Občinstvo v takih slučajih ni štedilo z odobravanjem. Tekmovanje se je nekoliko zakasnilo, ker je bilo treba radi odstopa mariborskih Železničarjev ponovno urediti.

Prvi so nastopili najlažji, to je bantam teža do 58 kg.

Prvenstveno tekmovalje sta otvorila Schwarz (Croatia-Zagreb) in Toth (Radnički-Senta). Oba tekmovalca sta aspiranta na prvo mesto in sta nudila krasno borbo, polno lepih momentov. Schwarz je pokazal serijo krasnih prijemov in je prisilil nasprotnika v »partner«. Že je kazalo, da bo izšel Zagrebčan kot zmagovalček, toda sledil je izvrstno uspešni prednji salto Totha, ki je prisilil Schwarza v »most«, katerega pa je Toth v 13. min., 45 sek. udrl.

Sledila je borba domačina Ilirijana Nerata proti Hipšu (Herkules-Zagreb). Nerat je se začel in je moral kloniti rutiniranemu nasprotniku v 5. min. in 6 sek. — Kratko, toda zelo efektivno borbo sta podala lanski državni prvak Matić (Radnički-Beograd) in Haložan (Herkules). Matiću se je posrečilo dvojni Nelson že v 2. min., 45 sek. — Köhl (Croatia) je naletel v Banovcu (Slovan) na docela enakega protivnika, ki je podal tudi boljše borbo. Imel pa je pri tleh premaknjen repertoar in je moral v 3. min. 8 sek. povsem nenadoma v touche. Bliskovito je končala edina borba v peresno lahki kategoriji do 62 kg.

Fischer (Hakoah-Subotica) je že v 15. sekundah podlegel s touchem izvrstnemu tehničarju Bilickemu (Radnički-Senta).

V lahki teži do 67,5 kg je imel državni prvak Metzner I (Croatia) obilo dela z Bauerom (Herkules), predno ga je »touchiral« v 3 min. 10 sek. Tehnično na visku, pa tudi precej riskantno borbo sta podala Uzelac (Beograd) in Zegavac (Herkules). Zagrebčan je bil sicer telesno jačji, vendar je bil njegov nasprotnik tehnično mnogo boljši. Zegavac je bil večji del v partnerju in se je branil fignatično, toda sijajno. V 19. min. bi bil Uzelac skoro podlegel, toda bliskoviti salto in pa rob blazine sta ga rešila. Zmagal je Uzelac po točkah. Nato sta nastopila klubska tovariša Herkulesa Grujić in Plečko. V srednji borbi je bil boj prekinjen za eno minuto v počastitev spomina na tragično preminulega Mariborčana Arzenška, ki je bil v lahki kategoriji. Občinstvo je stalo izkazalo pokojnemu borcu zadnjo čast. Borba je bila prijateljskega značaja in je Plečko, kot se je zdelo, nalahko podlegel v 6,5 min.

V srednji A teži do 75 kg so bile prve zanimive borbe. Že v 1. min. in 50 sek. je izvedel Marković (Croatia) nad Dragmanom (Herkules) učinkovit touche. Malo zanimiva borba Volarić (Herkules) — Božičević (Croatia) je končala z zmago prvega v 5,20 min. Jako ogorčena je bila borba med Bukovcem (Herkules) in Marovom (Croatia). Skrajno napet boj se je vršil vseh 20 minut in je prvi zmagal po točkah. Naslednji par Metzner II (Croatia) in Prpić (Herkules) je bil izenačen. V 11.10 v rutiniranem Metznerju uspeh polovični Nelson. Eden najstarejših rokoborcev Kinszes (Hakoah) je v rutini in tehniki naravnost paradiiral in je premagal Jengića (Herkules) s krasnim saltom »Aufreiser« v 2 min. 6 sek.

Srednja B teža do 82,5 kg je pričela s parom Gorjanc (Ilirija) : Kos (Croatia). Zagrebčan je bil v tehničnem pogledu znatno boljši, ni pa mogel naprati silno močnemu Gorjancu opraviti ničesar. Gorjanc se je boril vse preveč pasivno; imel je v 16. minuti krasno priliko za zmago in je le radi pomanjkanja rutine

zamudil sigurno šanso. Vsekakor pa je dosegel lep uspeh s tem, da je vzdržal vseh 20 minut in zgrabil samo po točkah. Sledila je najzanimivejša borba večera. Človek izredno razvitih mišic Janeš (Herkules) in Somborčan (Nagy), brez dvoma izmed vseh rokoborcev najlepše razvit, sta pokazala silen boj napadalne tehnike in sijajne obrambe. Vsak se tako rafiniran prijem allround sportnika Nagya, ki nam je znan že kot srednji napadalec waterpolo-moštva Sombora iz plavalnega prvenstva, je znal parirati Janeš z efektivno obrambo. Ker se nobenemu nasprotniku ni posrečil prijem, je odločil po 10 minutah zreb, da mora Janeš v počep. Tudi sedaj ni padla odločitev, vendar je zaznamoval Janeš dve važni točki, ker se mu je posrečilo dvakrat vstati iz počepa. Nato je moral Somborčan v počep istotako za dobo treh minut. Odločitev ni bilo in se je boj nadaljeval stoje. Ob protestu občinstva, ki je simpatiziralo z Nagyjem, je sodnik proglasil kot zmagovalca po točkah Janeša.

Prvo kolo je bilo zaključeno s težko kategorijo preko 82,5 kg.

Edina borba Milovanović (Beogr.) : Paradiz (Herkules) je končala z nenadnim touchem in prinesla zmago Milovanoviću v 5,40.

Sobotni program je bil zaključen z borbo dveh bantam parov. Oba para sta prinesla zmago po točkah, kajti nobenemu od nasprotnikov se radi izravnosti ni posrečila predčasno odločitev. Oba boja sta bila izredno zanimiva. V prvem je premagal Schwarz (Croatia) Lobnika (Železničar, Maribor), v drugem pa Haložan (Herkules) Ilirijana Nerata.

Sodniki, ki so sodili posamezne borbe, so bili povsem objektivni in so fungirali večinoma prav do dno.

Danes dopoldne so se tekmovalja nadaljevala. V peresni teži je Vojvodić (Herkules) z nenadnim touchem preko ramena v 5,10 min. položil Hilscherja (Croatia).

Semifinale v srednji A teži je izločil tri finaliste. Barković (Croatia) je zaslužen zmagal s premetom v 10,10 min. nad Bauerjem (Herkules). Drugi par Dragman (Herkules) — Božičević (Croatia) je pokazal lepo borbo. V 8,30 min. se je posrečil povemu polovični Nelson in nasprotnik je moral kloniti. Docela enaka je bila borba med Prpićem (Herkules) in Marovom (Croatia). Marov je bil večinoma v napadu; nenačen zakorist Prpića je bil povzročil touche v 9,40 min.

V srednji B teži je tehnično izvrstni Nagy (Sombor) že v 2,20 min. touchiral Gorjanca (Ilirija).

Nato je sledilo III. kolo tekmovalja. V bantam teži se je Hibš (Herkules) dolgo upiral tehnično boljšemu Tothu (Senta), moral pa je v 11,20 podčeti. Tehnično dovršeno sta se borila Köhl (Croatia) in prvak Matić (Beograd). Oba tekmovalca razpolagata z velikim repertoarjem raznih prijemov in kolo ni prineslo odločitev. Zmagal je Zagrebčan zasheno po točkah.

Uzelac (Beograd) in Metzner I (Croatia) sta bila edini par v lahki teži. Boj je bil prav zanimiv. Metzner se je hotel s »pirueto« rešiti iz počepa, kar je pa Uzelac preprečil in zmagal s touchem v 5,45.

V srednji A teži je Marković (Croatia) hitro položil Volovića (Herkules) v 2,55. Volović je preveč forsiral odločitev in ni bil dovolj pazljiv. Vseh 20 minut se je vlekel boj med Metznerjem II (Croatia) in Bukovcem (Herkules). Prvi je zaslužen zmagal po točkah.

Srednja B teža. Ničje ni pričakoval, da bo Kos (Croatia) zdržal vseh 20 minut napram favoritu Janešu (Herkules). Kosa je rešila njegova veličnost. Oba nasprotnika sta morala po zrebu v partner, kjer je Janeš pridobil 5 točk, ki so zadostovale za zmago.

V teški kategoriji je rutinirani in telesno krepkejši Pašković (Herkules), ki je bil vedno v premoči, gladko premagal z dvojnim Nelsonom Milovanovića (Beograd) v času 2,10 in postal prvak države.

V IV. kolu so nastopili: Teža bantam: Schwarzu (Croatia) se je poznala utrujenost in je izredno žilavi Hibš (Herkules) zdržal vso distanco. Tik pred koncem bi bil Hibš skoro zmagal, toda nasprotnik se mu je v zadnjem trenutku izvil in zaslužen zmagal po točkah. Haložan (Herkules) in Matić (Beograd) sta prišla brez boja v finale, ker njuna nasprotnika Banovec (Slovan) in Lobnik (Maribor) ništa nastopila.

Naslednja točka v peresno lahki teži je bila že obenem finale in obenem najlepša borba dopoldneva. Oba nasprotnika Vojvodić (Herkules) in Bilicki (Senta) sta si bila docela enaka in bi bila zaslužila zmago. Sodniki so prisodili zmago po točkah Vojvodiću, ki je postal s tem državni prvak.

Dopoldanski spored je končal z borbo dveh parov v lahki teži. Grujić (Herkules) je premagal v 4,40 s touchem Barkovića (Croatia), dočim je imel Metzner I (Croatia) težko delo s Plečkom

(Herkules). Šele po 11,30 min. je zločil dvojni Nelson trdovratnega tekmeča.

Zvečer so se vršile finalne tekme.

V srednji A teži sta nastopila kot prvi par Kinszes (Hakoah - Subotica) in Volović (Herkules - Zagreb). Zmagal je stari rutiner Kinszes v času 1,50 s premetom preko boka iz partnera. Drugi par Bukovac - Dragman (oba Herkules) je prešel hitro v borbo pri tleh. Bukovac je moral v počep in se je dolgo branil, končno prešel v napad in zločil Dragmanov most v 7. minuti. Jengić in Prpić (oba Herkules) sta dala krasno, toda ogorčeno borbo. Zmagal je Jengić v 1. minuti s saltom.

Bantam-teža: Klubska tovariša Köhl in Schwarz sta končala z nekoliko efektivnimi prijemi v 30. sekundah z zmago prvega s premetom. Tudi naslednji par Haložan (Herkules) in Matić (Beograd) je končal že po 1,55, pri čemer je Matić efektivno poskušal obratni padec na glavo, ki se mu je tudi posrečil.

V lahki teži je v 5,40 nenadoma touchiral Grujić (Herkules, Zagreb) Uzelca (Beograd) s premetom preko ramena iz povsem nenevarne pozicije in si pridobil prvenstvo države.

V srednji A teži sta nastopila nato Marković (Croatia) in Kinszes (Hakoah). Marković je v zelo temperamentni borbi ostro napadal in je sijajna rutina je Kinszes, rešila iz zelo nevarnih pozicij. Oba borca je parkrat rešil poraza rob blazine. V 20. minutah sta stranska sodnika za točke odločila Kinszesu dvomljivo zmago po točkah. Proti temu izreku je bil vložen protest, narkar je jury odločila, da se bo borba ponovila v Zagrebu.

V bantam-teži sta nastopila za prvo in drugo mesto Köhl (Croatia) in Toth (Senta). Köhl je večkrat prišel v nevarno položaj, vendar ga je rešila izredna hitrost in gibčnost. Burno odobravanje občinstva je nagajevalo tehnično izvrstna nasprotnika. V 16. minuti se je končno posrečilo Tothu udreti Köhlov most.

V srednji A-teži je premagal v 1,35 Bukovec s saltom klubskega tovariša Jengića in si zaslužil tretje mesto.

V srednji B-teži sta nato nastopila za drugo in tretje mesto Nagy (Sombor) in Kos (Croatia), dočim je prvak Janeš (Herkules), ki je oba premagal po točkah. Šele proti koncu je moral Kos v partner, toda lepo šanso je prekinil sodnik, ki je nenačil konec. Zmagal je Nagy po točkah.

Izločilna borba v srednji A-teži med Markovićem (Croatia) in Bukovcem (Herkules) je potekala zelo zanimivo. Bukovac je bil večji del kola v partnerju in v 5,10 je uspel Markoviču premet preko ramena. Drugi par Kinszes-Metzner II. je nastopil v odločilni borbi za prvo mesto. Metzner je moral v partner, iz katerega se ni mogel več rešiti. Zmagal je po točkah Kinszes, vendar prvo mesto še ni definitivno, ker je vložen proti borbi Marković in Kinszes protest. Za drugo in tretje mesto se je vršila nato borba klubske tovariša Markovića in Metznerje II (oba Croatia). V 35. sekundi zmagal Marković s premetom preko boka.

Rokoborba za državno prvenstvo je prisostvovalo zvečer rekordno številno gledalcev. Vse tekme so se vršile gladko in brez nepotrebnih presledkov, tako da je prišlo mnogobrojno občinstvo v polni meri na račun.

Glavna skupščina Jugoslovenskega tekoatletskega saveza

Popoldne se je vršila v restavraciji Mrklj redna glavna skupščina Jugoslovenskega tekoatletskega saveza. Skupščina je potekla po stvarni debati mirno. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik: Denik Martin (Herkules Zagreb), I. podpreds. Spidla Valdemar (Croatia, Zagreb), II. podpreds. Kuzmić Čeda (Radnički, Beograd), I. tajnik Hućkan Vukoslav (Herkules), II. tajnik Ričter Vilko (Croatia), I. blaginik Žunić Nikola (Croatia), II. blaginik Gromer Ljudevit (Herkules); odborniki: dr. Poljak Mihanović (Herk.), Katalinić (Croat.), Dilberović, Spavan (Croat.), Oster (Herk.) vsi Zagreb, Kos (Ilirija, Ljublj.), Nikolić (Somborski Sp. Udr.), Hen (Radnički, Sombor) in Lobnik (Železničar, Maribor). Tehnični referent Berger (Makabi, Zeb.), revizorja: Nemec (Croat.) in Backo (Herk.); gospod: Hibš (Herk.)

Za velike zasluge za razvoj tekoatletskega sporta v naši državi je bil izvoljen za častnega predsednika Ferus Ladišlav, dosedanj predsednik saveza.

Melodija krvi

Nogomet

Drugorazredni »derby« v Ljubljani

Ljubljana, 10. novembra.

Dočim je prvenstvo I. razreda ušlo novemborskemu dežju, morajo zadnje prvenstvene tekme II. ljubljanskega razreda precej trpeti zaradi slabih vremenskih priok. Tako je bila zadnja nedelja po prvem počasu prekinjena prv. tekma med Reko in Slavijo, danes pa je zaradi razmešanih tal in dotoma tudi dežja precej trpel drugorazredni »derby« med Grafiško in Slovanom. Moštva, ki svedo tehnično še niso na posebno visoki stopnji, so še bolj na milost in nemilost izročena terenu in tako se ni čuditi, da se je ta najvažnejša prvenstvena prireditve II. razreda spremenila v ogorčeno borbo za osvajanje prostora. V trenutkih je šel ta boj tako daleč, da skoraj ni bilo mogoče presoditi, ali igrala moštvi nogomet ali rugby. Končni rezultat se glasi 3:2 za Slovana; pristaviti je treba, da sta od ustreljenih golov padla za Slovana dva, za Grafiško pa prvi iz enajstmetrov. Višek nediscipliniranosti, o kateri že glasno govorijo enajstmetrovke, je pokazala Grafiška, ki je pričela po usodnem tretjem голу po bučnih protestih zapuščati igrišče. Do nadaljnjih ukrepov LNP in brez upoštevanja okolnosti, da je bil »derby« zaključen 10 minut pred koncem, je Slovan jesenski prvak II. ljubljanskega razreda.

Slovan : Grafiška 3:2 (1:2)

Slovan: Globičnik II — Marchiotti I, Marchiotti II — Globičnik I, Volker, Bögel — Bučik, Ključec, Čirović, Rakus.

Grafiška: Wohlmus — Mihelič, Pelicon — Pušl, Zemon, Kmetič — Brunar, Stupica, Kataric, Urbančič, Palček.

Slovan je zaigral s sličnim članom in voljo do zmage, ki se mu je »postot« tot »disciplina« rešila tudi posrečila. Priznati je treba, da je imel več od igre, vendar je število reševih priložnosti zastreljivo tako jedno, da o zasluženih zmagi ne more biti govora. Mnogo spopadov je odločil je s telesno promocijo v svojo korist in o kakšni smiselni igri ali celo kombinaciji ni bilo ne duha ne sluha. Mnogo se je trudil seker moštva, srednji krilec Volkar, in tudi srednji napadalec Čirović je bil vedno in povsod za žogo. Odločno in robustno obrambo sta opravljala brata Marchiottija.

Povsemoma enakovrednega nasprotnika je postavila Grafiška, ki pa je mnogo mehekša. Najboljše moči je imela v obrambi — vratar je v prvotoku prvega polčasa držal serijo neuspešnih akcij Slovana — in v srednjem napadalcu Kataricu, ki mu je videti staroška šola. S premišljeno potrojo si je Grafiška že po 30. minutah zagotovila dva gola, vendar je pozanje podlegla dvigoma : mpu. Vratar je končno zgrešil hud presojek proti napadalcu Slovana Ključcu, narkar je bil izključen, za kazen pa je prejel Grafiška enajstmetrovko, gol in poraz ter izgubila jesensko prvenstvo. Najlepši dokaz, kako kruto se včasih mečkaje nepremišljena nediscipliniranost!

Telmo je sodil g. Schneller, ki je imel zaradi nediscipliniranosti mnogo opravila med igralci in — enem primeru — tudi med publiko. Posel, ki sprito slabih tal in bolavosti moštov ni bil lahak, je opravil zadovoljivo. Glede kazenskih mer vsekakor ni bil v vseh primerih dosleden.

Gostovanje mariborskega Rapida

SK Ilirija : SD Rapid 2:1 (1:1)

Za drugorazredno prvenstveno tekmo med Slovanom in Grafiško sta včeraj na istih tleh nastopila v prijateljski tekmi SD Rapid in SK Ilirija, jesenska prvega mariborskega ozir. ljubljanskega okrožja LNP. V moštvu Rapida ni bilo Barbovića, v Iliriji pa Lada Zupančiča. Kmalu po pričetku je bil po nesreči bleziran tudi Rapidov vratar, ki je do odmora samo stajal, pozneje pa za je nadomestil ilirijanski »Tuter« Dobrohot, ki mu Rapid kljub dobljenemu голу ne more očistiti pristanosti.

Tekma je bila — kakor se lahko sklepa že iz teh podrobnosti — skrajno prijateljska. Tudi obojestranske akcije niso prekoračevale »prijateljske« meje in tako je bilo neizogibno, da igra v sportnem pogledu ni mogla nuditi mnogo. V Iliriji je ugnajala sigurna obramba Verovčev — Berges, dočim je v napadu blitral nepremagljivi Kreč, ki je s svojimi številnimi krasnimi centri edini ustvarjal nevarne situacije za obrambo Rapida. Dober je bil tudi srednji krilec Varšek, dočim se je Rihar na desnem krilu izkazoval s sirovo igro.

Rapid ni vzel stvari preveč »tragično« in je primerno razdal počasnno delo srednjega tria. Dober je bil Kurzmann v obrambi in srednji krilec. Tergletz v levi zvezi ni prišel do veljave. Edini gol je zabila desna zveza iz prostega streva, dočim sta za Ilirijo zabila Venko iz solokacije in Kreč iz neposredne bližine — neubranljivo.

Telmo je sodil g. Deržaj v prijateljskem slogu. Igra, ki jo je deloma motil dež, je proti koncu prehitel mrak.

Obem tekamam je prisostvovalo morda 200 ljudi.

Poraz mariborske reprezentance v Mariboru

Maribor, 10. nov. V medmestni tekmi proti celovski reprezentanci je Maribor zastopalo moštvo ISSK Maribor brez dveh za-

nesljivih moči Najžarja in Koniča. Kljub temu je igralo dovolj homogeno in bilo povsem enakovredno nasprotniku. Ko je bil izključen Hreščak II. in so gostje zvišali rezultat že na 4:1, je vrednost igre na obeh straneh padla, ker se je igralo preveč ostro in na moža. Največ užitka je nudila prva polovica igre, dočim so v drugem polčasu sploh izostale smiselne kombinacijske poteze. Obramba Maribora je bila docela raztrgana, dočim so bili napadalci dovolj prodorni. Značilna za goste je bila brzina in prenašanje igre. Obramba je bila izredno zanesljiva in so Celovčani v vsakem oziru zapustili najugodnejši vtis, česar o domačinih ne moremo trditi.

Igrišče je bilo idealno, publike zelo malo. Sodil je dr. Planinšek zelo dobro, čeprav je vladala v moštvu pretirana borbenost. Pokalna tekma mladine Železničar : Rapid se je končala z zasluženom zmago Železničarja v razmerju 4:1.

Ostale nogometne tekme

Celje: Hermes (Ljubljana) : Atletik SK 8:2 (4:2). Krasna kombinacijska igra Hermes, ki s Atletiki niso mogli uditi odpora. Tla razmočena, občinstva malo. — Primorje rez. (Ljubljana) : Olimp 2:2 (1:1). Mladi Primorjani niso predvodili igre kot v jesenskem prvenstvu. Nadkriti igrali so sicer domočin v tehničnem in taktičnem pogledu, toda igrali so brez volje in glara. Moštvo Olimpa je igralo zelo pozitivno. Najboljša dela sta bila ožja obramba in desna stran napada.

Ptuj: Ilirija old-boy : Ptuj old-boy 9:1.

Zagreb: Gradjanski : Željezničar 1:0 (0:0); Sokol : Croatia 5:1 (1:0); Hašk : Viktorija 9:1 (3:0); Concordia : Sparta 9:1 (2:1).

Beograd Soko : Obilić 4:1 (1:0); Jugoslavija : Grafičar 5:3 (0:3); BSK : BUSK 3:0 (1:0).

Subotica : Sand : Bačka 1:0 (0:0).

Dunaj : Austria : Hakoah 3:0 (1:0); Rapid : Vienna 0:0.

Budimpešta: Ferencvaros : Ujpest 2:1 (0:0); III. okrsg : Bocskay 0:0; Hungaria : Kispest 1:1 (1:0); »33« : Attila 0:0.

Kapovvar: Somogy : Bastyra 1:1 (0:1).

Praga: Slavia : Bohemians 4:3 (1:3); Sparta : Meteor VIII 6:2 (2:1).

Berlin: Tennis-Unionia : Wedding 12:2; Hertha : Polonia 6:3.

Gradec: GAK : Lustenau 0:3 (0:0).

Breno: Sportklub (Dunaj) : Repr. Brn 2:2 (1:2).

Kolesarstvo

Lov na lisico motokol. Ilirije

Motokolesarški klub Ilirija je priredil včeraj motociklistični »lov na lisico« po cestah v smeri proti Kranju oz. Kamniku. Slične prireditve se vršijo običajno v poznih jeseni, ko je vreme že zelo neugodno, zaradi česar trpi tudi udeležba. Prireditelj, ki je bila že dvakrat odgovorna, se je morala včeraj — po programu — vršiti ob vsakem vremenu.

»Lisice« vozilo je vodil g. Josip Maček na 1200 cm Harley-Davidson motorju s prikolico, v kateri se je vozil kot član sportne komisije g. Ervin Zupan. Po kontroliranem prevoženih 45 km se je g. Maček skril v gozdiču med Menzšim in Vodicami. Edini vozač, ki je vozil po cesti mimo gozdiča, g. Kos iz Kamnika na F. N. motorju s prikolico, ni opazil skrivališča, zaradi česar je ostal zmagovalec g. Maček.

Po končani tekmi so se udeleženci zbrali pri »Sloven Jancazu«, kjer je bilo zmagovalec izročeno častno darilo. Kljub neugodnemu vremenu je prireditelj v sportnem oziru uspeh prav dobro in končala brez vsake nezgode.

Martinovo v Ljubljani

Ljubljana, 10. nov.

Hm, nič nam ni kaj po volji ... Ta naš jesen, ki nas vleče za nos, pripravlja nahod, ustvarja več kot preveč vlage, megle in nerazpoložaja.

Nedelje so tako rade deževne in s tem človek že kar skoro računa. Če se dopoldne drži sicer čimerno, a ostane vendarle še suho, potem prične rostiti popoldne. Tako je bilo tudi danes. Kazalo je slabo že zgodaj dopoldne, potem se je okrog popoldneva za hip nekoliko zjasnilo, na enkrat pa se je nebo nakrmžilo in prišel je padati dežek, lahčen jesenski dežek, ki povzroča zaspanost in puščobo.

Izletniki

Navzlic temu pa so dejali Ljubljancani: »Nak, doma pa ne ostanemo!« In res niso. Dopoldne so se sprehajali po mestu, oblekli komaj še zelene parke, mešali odpadlo listje gori pod Tivoljmi in njegovih potih, posedali pozneje po kavarnah, hitro po kosilu pa so se zgnzili na Marijinem trgu in pred Figovcem ter naskočili avtobuse. Ti podjetniki so imeli zopet enkrat lepo žetev. Vsi vozovi, manjši in veliki kakor hiše, so bili akoro vsaki pot natlačeno polni. Ljudje so silili na Posavje kakor proti St. Vidu in Dravljam, na Vič in doli proti Mostam in Vevčam ter Kašlju. Temu primeren je bil seveda tudi obisk vseh tamošnjih gostiln, kjer so vodili ljudje živahne pogovore pri kozarčkih ob pečenki, klobasah ter zelju in drugih dobrotah, ki jih premore gostilničar ter gostov žep. Zvečer je bil enak naval na avtobuse, ki so imeli nalog, spraviti vso ogromno maso v Ljubljano nazaj. Pri tem je na več mestih prišlo skoro do manjših nesreč in nezd. Hudega k sreči ni bilo, kar je pripisovati pametnim in previdnim šoferjem in pa ljudem samim, ki so postali strpljivejši in previdnejši. Oni, ki so morali peš po blatnih cestah, so imeli na večer doma ali če so v mestu kam zavili, izredno veliko prilike, zabavljati čez ceste in blato, ki jim je lepo na suknjah in oblekah.

Veliko publike so privabile tudi razne sportne prireditve, ki so se vršile na prostoru Ilirije v Šiški in pa dopoldanske ter večerne rokoborbe v dvorani hotela Uniona.

Nesreče

Okrog 13. je privozil v Kolodvorsko ulico rešilni avtobus, ki je naložil v kavarni Poganičnik uslužbenega 18letnega natakarja Slavka Z. Fanta so našli malo poprej v njegovi sobi s prerezanimi žilami na levi roki. Kakor se je ugotovilo, si je Z. prerezal žile v samomorilnem namenu zaradi nekega prepira. Njegovo stanje ni težko in bo mogoče bolnico kmalu zapustiti.

Drugo nesrečo sta doživela mehanik Ivan Ahlin ter njegova soproga. Imenovani je hotel okrog 18. odpeljati svojo soprogo na kolesu domov v Šiško. Vozil je baš mimo Bolaffiove hiše po Medvedovi cesti, ko se je kolo zaradi dvojne teže nepričakovano prelomilo na dvoje in sta Ahlin ter žena obležala na tleh s težkimi poškodbami na glavah in skoro nezavestna. Ker sta utrpela tudi težke notranje poškodbe, so ju morali z rešilnim avtom prepeljati v bolnico. Njunostanje, zlasti možovo, je zelo resno.

Svetovni rekordi (40 točk)	Nemčija (38 točk)	Švedska (37 točk)	Francija (33 točk)	Finska (30 točk)	Svetovni rekordi (30 točk)	Nemčija (26 točk)	Finska (25 točk)	Švedska (22 točk)	Madžarska (20 točk)
									
100 m 10,4 Sek. 400 47,4 1500 3:51,0 410 14,4 Lapreke	10,4 Sek. 400 47,4 1500 3:51,0 410 14,4	10,6 Sek. 400 48,2 1500 3:52,8 410 14,6	10,6 Sek. 400 48,2 1500 3:52,2 410 14,8	10,6 Sek. 400 48,0 1500 3:52,0 410 15,3	Krogla 16,04 m Disk 48,20 Kopje 69,88	16,04 m 48,77 64,82	15,66 m 47,45 69,88	15,08 m 45,77 71,01	14,08 m 47,87 66,28
Švica (28 točk)	Norveška (27 točk)	Italija (26 točk)	Madžarska (23 točk)	Nizozemska (23 točk)	Francija (20 točk)	Norveška (20 točk)	Češkoslovaška (15 točk)	Švica (11 točk)	Italija (7 točk)
									
10,6 Sek. 48,1 3:55,0 15,5	10,5 Sek. 49,2 4:01,0 15,3	10,6 Sek. 48,8 4:01,6 15,0	10,6 Sek. 48,8 4:01,6 15,8	10,6 Sek. 49,0 4:01,2 15,8	Krogla 15,09 m Disk 47,44 Kopje 61,34	14,61 m 49,10 65,44	14,96 m 44,30 63,62	14,17 m 46,83 59,28	14,08 m 44,44 59,68

